

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

**ŠOLSKO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2019/2020
1., 2. in 3. letnik – srednji poklicni programi**

Miroslav Košuta: Mornar na kozi

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujte od spisa, da ne pride do zamenjave.

IME IN PRIIMEK TEKMOVALCA (ali šifra): _____

Ime in priimek ocenjevalca: _____

DOSEŽENE TOČKE: A: _____ **B:** _____ **C:** _____ **Č:** _____

Kriterij	
A Razumevanje – do 20 t	Doseženo število točk
Oznaka glavne književne osebe – do 12 t	
Odnos književne osebe do družine in rojstnega kraja – do 4 t	
Dogodek, ki kaže povezanost književne osebe s starši in z družino – do 4 t	
SKUPAJ A	

B Uporaba književnega znanja – do 10 t	Doseženo število točk
Poznavanje avtorja in njegovega dela – do 3 t	
Prepoznavanje avtobiografskih značilnosti romana – do 3 t	
Ustrezna raba literarnovednih pojmov – do 4 t	
SKUPAJ B	

C Priročljivost osebnega odziva – do 10 t	Doseženo število točk
Predstavitev in utemeljitev lastnega mnenja o odraščanju nekoč in danes – do 4 t	
Predstavitev in utemeljitev aktualnosti besedila Mornar na kozi – do 3 t	
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 3 t	
SKUPAJ C	

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t	Doseženo število točk
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t	
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t	
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t	
SKUPAJ Č	

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik šolske komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA 1., 2. in 3. letnik – srednji poklicni programi

Miroslav Košuta: Mornar na kozii

A RAZUMEVANJE – do 20 t

Tekmovalec/tekmovalka:

- **označi glavno književno osebo (Miroslav) – do 12 točk:**
oznaka je jasna, smiselna, temeljita, poglobljena in zaokrožena; za ustrezno oznako glavne osebe prejme 12 točk; za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk;

Miroslav Košuta (Angel, Učko) je deček, ki s svojo družino živi v Križu na Tržaškem.

Življenje v zamejstvu predstavlja od zgodnje mladosti, odraščanja in prvega študijskega leta, ki ga zaznamuje bolezen in vrnitev domov (v letih od 1936 do 1956).

Njegovo življenje je tesno povezano z obema babicama (Mati in Lojzka); zelo tesno tudi z obema staršema, mati skrbi za družino, oče je odsoten (internacija, vojna).

Odrašča skupaj z bratom in kasneje, po vojni, tudi s sestro. Vsakdan dopolnjujejo tudi njegovi prijatelji na vasi in v šoli (npr. Mjerca, Milo) ter učitelji, predvsem v srednji šoli.

- **predstavitel odnosa književne osebe do družine in rojstnega kraja – do 4 točke:**
predstavitel je jasna, smiselna, temeljita, poglobljena in zaokrožena; zanjo prejme 4 točke; za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk;

Košuta predstavlja razmere v družini, tudi razširjeni, ki je vpeta v vsakdanje življenje na vasi pred drugo svetovno vojno in neposredno po njej.

Odnosi v družini so dobri, pozitivni, ponazarja jih metafora »družina je kot topel šal«; ravno tako je predstavljeno življenje v rojstnem kraju (delo in vsakdan, tudi prosti čas ...).

- **dogodek, ki kaže povezanost glavne književne osebe s starši in z družino – do 4 točke:**
dogodek je predstavljen natančno, jasno, smiselno in zaokroženo; za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk;

Npr.: odhod očeta v internacijo (jug Italije), avtorjevo pismo očetu v internacijo, očetova vrnitev k družini ob koncu 2. svetovne vojne, Miroslavova vrnitev iz Ljubljane domov v prvem akademskem/studijskem letu, otroške igre s prijatelji (kajenje, igra z eksplozivnimi telesi) ...

B UPORABA KNJIŽEVNEGA ZNANJA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **poznavanje avtorja in njegovega dela – do 3 točke:**

v spisu pokaže poznavanje ključnih podatkov o življenju in delu Miroslava Košute, o obdobju/smeri itd.; za ustrezno navedene podatke oziroma posredno izkazano poznavanje – do 3 točke;

za napačne podatke oziroma za nepoznavanje se odšteje ustrezno število točk;

Miroslav Košuta: pisatelj avtobiografskega romana, pesnik, esejist, kritik, tudi gledališni; dela: Mornar na kozi, Spomini Angela Katice, Morje brez obale, Pesmi in pričevanja, Ponikalnice, Križada ...; prejemnik več nagrad za življenjsko delo in ustvarjanje (Prešernova, Levstikova, vstajenje) ...

- **prepozna avtobiografske značilnosti romana – do 3 točke:**

navede avtobiografske značilnosti romana; za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk;

Mornar na kozi je avtobiografija, napisana v zrelih letih (2016), ne le spominska proza/biografija/kot npr. pripoved o življenju znane osebe (2009) – Spomini Angela Katice; z dokumentarnimi elementi (fotografija) – Mario Magajna.

- **v spisu uporablja literarnovedne pojme – do 4 točke:**

za ustrezno, dosledno in natančno rabo literarnovednih pojmov prejme do 4 točke; za neustrezno, nedosledno in manj natančno rabo teh izrazov in pojmov se odšteje ustrezno število točk.

Besedilo je roman, ki ga piše avtor (prvoosebni pripovedovalec), sodobna, dokumentarna proza.

C PREPRIČLJIVOST OSEBNEGA ODZIVA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **predstavitev in utemeljitev lastnega mnenja o odraščanju nekoč in danes (podobnosti in razlike) – do 4 točke:**

predstavitev in utemeljitev lastnega mnenja o odraščanju nekoč in danes je jasna, smiselna, temeljita in prepričljiva; za tak prikaz prejme 4 točke; za enostavnejši, samoumeven ali pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk;

Npr.: življenje nekoč : danes: življenje na vasi (čas in prostor, narava in odnos do nje, delo in sprostitvev); življenje v mestu (čas in prostor, delo in sprostitvev); odnosi med odraslimi in mladimi na vasi; odnosi med odraslimi in mladimi v mestu; šolanje (pot v šolo, šolska oprema, pouk, odnosi med dijaki in profesorji) ...

- **predstavitev in utemeljitev aktualnosti besedila Mornar na kozi – do 3 točke:**

predstavitev in utemeljitev aktualnosti besedila je jasna, smiselna, temeljita in prepričljiva; za tak prikaz prejme 3 točke; za enostavnejši, samoumeven ali pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk;

Besedilo je še vedno lahko aktualno zaradi: predstavitve prostora in časa (zamejstvo, Slovenci v Italiji), ubeseditve (jezik), z osebne perspektive, tudi pozitivnega odnosa do sveta in življenja.

- **izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 3 točke:**

svojo izvirnost in ustvarjalnost dokaže z nepričakovanim, zanimivim in prepričljivim pristopom, ki se razlikuje od večine ostalih spisov (npr. argumentirano zagovarja

drugačno tezo od pričakovane, se izvorno naveže na kakšno drugo delo s podobno tematiko ipd.).

Č ZGRADBA BESEDILA IN JEZIKOVNA PRAVILNOST – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka za ustrezno zgradbo svojega spisa prejme največ **3 točke**:

- 3 t** – za logično členjeno in koherentno besedilo
- 2 t** – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno
- 1 t** – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo
- 0 t** – besedilo ni členjeno, ni koherentno

Tekmovalec/tekmovalka za pravopisno in jezikovno pravilnost svojega spisa prejme največ **4 točke**:

- 4 t** – za slovnično in pravopisno pravilno besedilo le z manjšimi napakami
- 3 t** – za večinoma slovnično in pravopisno pravilno besedilo, ponekod so manjše napake, ki se ne ponavljajo
- 2 t** – za slovnično in pravopisno delno pravilno besedilo, ki vsebuje več raznovrstnih napak, vendar se te ne ponavljajo
- 1 t** – za več raznovrstnih slovničnih in pravopisnih napak, ki se ponavljajo
- 0 t** – za zelo pogoste in raznovrstne slovnične ter pravopisne napake

Tekmovalec/tekmovalka za slogovno ustreznost svojega spisa prejme največ **3 točke**:

- 3 t** – za slogovno ustrezno besedilo z bogatim besediščem in le z manjšimi napakami
- 2 t** – za večinoma slogovno ustrezno besedilo z manjšimi napakami, ki se ne ponavljajo
- 1 t** – za slogovno slabo besedilo, ki vsebuje veliko napak
- 0 t** – za slogovno zelo šibko besedilo z veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo

Članicam in članom šolskih komisij želimo veliko zadovoljstva pri vrednotenju razlagalnih spisov.